

สังคมการเมืองและทฤษฎี

Society, Politics and Theory

วันที่รับบทความ: 2 ต.ค. 64

วันที่แก้ไขบทความ: 27 ธ.ค. 64

วันที่ตอบรับ: 10 ม.ค. 65

มะลิ ทิพย์ประจง¹

Mali Thipprajong¹

บทคัดย่อ

สังคมการเมืองไทย (หรือสังคมการเมืองอื่นๆ ในประเทศโลกที่สามซึ่งยังคงมีคุณลักษณะที่ยังไม่มีการพัฒนาทางการเมืองไม่เป็นประชาธิปไตยตามนิยามความหมายของ Pye นี้) เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมาย คือ เกิดการพัฒนาทางการเมืองในที่สุดนอกจากจะต้องมีการปฏิรูปทางการเมืองในด้านโครงสร้างของการปกครองแล้วยังจะต้องมีการปฏิรูปในด้านวัฒนธรรมหรือวิถีการดำเนินชีวิตในระบอบประชาธิปไตยของพลเมืองไปด้วยพร้อมๆ กัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาที่โครงสร้างของระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยจะพบว่า ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ ประการที่หนึ่ง โครงสร้างส่วนบน อันประกอบไปด้วยสถาบันทางการเมือง (Political Institutions) ที่สำคัญ คือ รัฐธรรมนูญ พรรคการเมือง การเลือกตั้ง รัฐสภาและรัฐบาล ประการที่สอง โครงสร้างส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่เชื่อมโยงโครงสร้างส่วนล่างและส่วนบนเข้าด้วยกัน อันประกอบไปด้วยพรรคการเมืองกลุ่มผลักดันต่างๆ (หรือกลุ่มผลประโยชน์) และสื่อมวลชน และประการที่สาม โครงสร้างส่วนล่างอันได้แก่ประชาชนอันเป็นพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศจะต้องมีความตื่นตัวทางการเมืองมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองรวมทั้งให้ความเคารพสิทธิของผู้อื่นสนใจที่จะเข้ามาส่วนร่วมทางการเมือง

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี

¹ Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phetchaburi Buddhist College.

ด้วยการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องการเมืองการปกครองหรือการบริหารประเทศได้

คำสำคัญ : สังคม การเมือง ทฤษฎี

Abstract

Thai political society (or any other political society In third-world countries, which still have a politically undeveloped, non-democratic definition, in this definition of Pye), to lead to the purpose of eventual political development, in addition to political reform. Regarding the structure of government, there must also be a cultural or democratic lifestyle reform of citizens at the same time. Well, however When considering the structure of a democratic political system, it is found that it consists of three parts: First, the upper structure. It consists of important political institutions (Political Institutions), namely the constitution, political parties, elections, parliament and government. Second, the central structure. Which serves to connect the lower and upper structures together Including political parties, various pushing groups (Or interest group) And third, the lower structure, which is the majority of the citizens of the country, must have political awareness, a democratic political culture, be responsible. Discipline Recognize one's rights and duties, and respect the rights of others, be interested in participating in politics by expressing opinions or criticizing in politics, government or administration.

Keywords: Social, Political, Theory

บทนำ

มีนักวิชาการจำนวนมากได้ให้ความสนใจศึกษาคุณลักษณะของสังคมการเมืองว่าด้วยเรื่องการพัฒนาทางการเมือง (Political Development) ไม่ว่าจะเป็น Riggs (1967), Huntington (1968), Almond and Powell (1966), Pye (1966), Dodd (1972), ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2519) และลิจิต ธีรเวคิน (2535) ซึ่งในที่นี้ จะได้กล่าวถึงเฉพาะคำจำกัดความของการพัฒนาทางการเมืองอันเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดีของนักรัฐศาสตร์คือนิยามที่ Pye (1966) ได้นำเสนอไว้เป็น 10 ประการซึ่งหนึ่งในนั้น ก็คือการพัฒนาทางการเมือง ก็คือการพัฒนาประชาธิปไตยหรือการสร้างประชาธิปไตย(Political Development as the Building of Democracy) นั้นเองจากนิยามข้างต้นนี้ ทำให้สามารถสรุปได้ว่า สังคมการเมืองใดก็ตามที่จะถือได้ว่า “มีการพัฒนาทางการเมือง” อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ก็คือ สังคมที่มีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้แม้จะมีการวิพากษ์วิจารณ์กันว่า “เป็นการมุ่งที่จะยึดยึดค่านิยมทางการเมืองแบบตะวันตกให้กับประเทศด้อยพัฒนา ก็ตามแต่ก็เป็นที่น่าสังเกตได้ว่า “ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย” ก็เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาเพราะแม้แต่ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งมีระบอบการเมืองการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ (Communism) ก็ยังนิยมที่จะเรียกชื่อระบอบการเมืองของตนเองว่า “ประชาธิปไตยมวลชน”ในกระบวนการของการพัฒนาประชาธิปไตยหรือการสร้างสรรค์ประชาธิปไตย (Democratization) อย่างสมบูรณ์แบบให้เกิดขึ้นในสังคมการเมืองไทย (หรือสังคมการเมืองอื่นๆ ในประเทศโลกที่สามซึ่งยังคงมีคุณลักษณะที่ยังไม่มีการพัฒนาทางการเมืองไม่เป็นประชาธิปไตยตามนิยามความหมายของ Pye นี้) เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมาย คือ เกิดการพัฒนาทางการเมืองในที่สุดนอกจากจะต้องมีการปฏิรูปทางการเมืองในด้านโครงสร้างของการปกครองแล้วยังจะต้องมีการปฏิรูปในด้านวัฒนธรรมหรือวิถีการดำเนินชีวิตในระบอบประชาธิปไตยของพลเมืองไปด้วยพร้อมๆ กันอย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาที่โครงสร้างของระบอบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยจะพบว่า ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ ประการที่หนึ่งโครงสร้างส่วนบน อันประกอบไปด้วยสถาบันทางการเมือง (Political Institutions) ที่สำคัญ คือรัฐธรรมนูญ พรรคการเมือง การเลือกตั้ง รัฐสภา

และรัฐบาล ประการที่สอง โครงสร้างส่วนกลาง ซึ่งทำหน้าที่เชื่อมโยงโครงสร้างส่วนล่าง และส่วนบนเข้าด้วยกัน อันประกอบไปด้วยพรรคการเมืองกลุ่มผลักดันต่างๆ (หรือกลุ่มผลประโยชน์) และสื่อมวลชน และประการที่สาม โครงสร้างส่วนล่างอันได้แก่ประชาชน อันเป็นพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศจะต้องมีความตื่นตัวทางการเมืองมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองรวมทั้งให้ความเคารพสิทธิของผู้อื่นสนใจที่จะเข้ามาส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องการเมืองการปกครองหรือการบริหารประเทศได้ ซึ่งในประการหลังนี้ ก็คล้ายคลึงกันกับสิ่งที่ สุนัย เศรษฐบุญสร้าง (2555) เรียกว่า ธรรมะแห่งความเป็นพลเมือง (Civic Religion) นั่นเองดังนั้น หากสังเกตการเมืองใด ประกอบไปด้วยโครงสร้างทางการเมืองทั้ง 3 ส่วนนี้ และโครงสร้างอื่นๆ สามารถทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์แบบ ตามกรอบแนวคิดแบบโครงสร้าง-หน้าที่ (Structural-Functional Approach) แล้วก็สามารถกล่าวได้ว่าสังคมการเมืองนั้นมีระบอบประชาธิปไตยที่มีฐานรากที่แข็งแกร่ง อันเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบตามความหมายของการพัฒนาทางการเมืองดังกล่าวมาข้างต้นนี้ อย่างไรก็ตาม หนทางแห่งความสำเร็จของการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในสังคมการเมืองไทยนอกจากการพัฒนาโครงสร้างทางการเมือง (Political Structures) ได้แก่ สิ่งที่เห็นอย่างเป็นรูปธรรม คือ การปฏิรูปการเมือง (อาทิ การแก้ไขกติกาที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ กระบวนการทางการเมืองและระบบการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม) แล้วการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนทางด้านเศรษฐกิจก็เป็นสิ่งสำคัญไม่แพ้ไปกว่ากัน เพราะว่าสิ่งนี้จะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดของความสำเร็จในด้านการพัฒนาประชาธิปไตยในสังคมการเมืองไทย ดังนั้นเพื่อให้ก้าวพ้นจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของปัจเจกบุคคลได้อย่างเห็นผลเป็นรูปธรรมระบบทางเศรษฐกิจแบบรัฐสวัสดิการอย่างเต็มรูปแบบควรจะต้องถูกนำมาใช้กับสังคมการเมืองไทยโดยเร็ว อาทิ การเก็บภาษีชนิดต่างๆ ในระบบก้าวหน้าอย่างมากๆ ซึ่งอาจจะถึงเกือบร้อยละ 50 เหมือนกับกลุ่มประเทศในยุโรปเหนือ เป็นต้น หรือในอีกด้านหนึ่งรัฐบาลจะต้องกำหนดนโยบายการส่งเสริมและการสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือการสร้างรายได้ของประชาชน (Income Generating) เพื่อให้ก้าวพ้นจากปัญหาความยากจน “เป็นวาระแห่งชาติ” ซึ่งสิ่งนี้ควรจะต้องถูกนำมาใช้

โดยทันทีนอกจากการปฏิรูปทางการเมืองและระบบเศรษฐกิจแบบรัฐสวัสดิการเพื่อ
การแก้ไขปัญหาความยากจนของปัจเจกบุคคล ดังที่ได้นำเสนอมาข้างต้นนี้แล้วระบบ
ประชาธิปไตยในสังคมการเมืองไทยคงจะประสบความสำเร็จไปไม่ได้โดยหากขาดผู้นำ
(Political Elites) และประชาชนที่มีจิตวิญญาณและมีความศรัทธาต่อวิถีการดำเนินชีวิตแบบ
ประชาธิปไตย (Democracy as a Way of Life) วิถีการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย ก็คือ
การที่ปัจเจกบุคคลมีความเป็นตัวตนทางการเมือง (Political Self) ประกอบไปด้วย ความรู้
ความเชื่อ ทศนคติหรือความรู้สึก ค่านิยม รวมทั้งแบบแผนแห่งการปฏิบัติต่างๆ อันเกี่ยวข้อง
กับระบบการเมืองกระบวนการทางการเมือง อำนาจทางการเมืองรวมทั้งบทบาทต่างๆ ของ
บุคคลในระบบการเมืองที่สอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย นั่นเอง ความ
เป็นตัวตนทางการเมืองของปัจเจกบุคคลนี้จะเกิดขึ้นจากการกล่อมเกลாதทางการเมือง
(Political Socialization) ซึ่งนักวิชาการบางท่าน อาจเรียกว่าการ (กล่อมเกลา) เรียนรู้ทาง
การเมือง (Political Learning) ได้ เช่นกัน ซึ่ง Dawson and Prewitt (1969) ได้ให้ความหมาย
ของการกล่อมเกลาททางการเมืองไว้ว่าเป็นกระบวนการที่คนสร้างความคิดเห็นของตนเอง
เกี่ยวกับการเมืองและยังเป็นวิธีการที่คนรุ่นหนึ่ง ใช้ในการส่งผ่านความคิดและความเชื่อ
ในทางการเมืองของตนให้กับคนในรุ่นถัดไป ในขณะที่ Almond and Powell (1966) ได้
อธิบายเพิ่มเติมไว้อย่างชัดเจนว่า การกล่อมเกลาททางการเมืองจะเป็นกระบวนการที่นำมาซึ่ง
วัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ผลจากการกล่อมเกลา
การเมืองจะทำให้เกิดตัวตนทางการเมืองของปัจเจกบุคคล จากนั้นด้วยเหตุที่ว่ามนุษย์ได้
รวมตัวอยู่ร่วมกันในสังคมการเมือง ดังเช่นที่ Aristotle ได้เคยกล่าวไว้ว่า “Man is a Political
Animal” จึงมีการติดต่อสื่อสาร ความสัมพันธ์ และหล่อหลอมรวมเข้าด้วยกันเป็นประชาคม
การเมือง (Political Community) ซึ่งในสังคมการเมืองสมัยใหม่เรียกกันว่ารัฐชาติ (Nation
State) ดังนั้น ภาพรวมของตัวตนทางการเมืองของสมาชิกที่อยู่ร่วมกันในสังคมการเมืองนี้
ก็คือสิ่งที่เรียกว่าวัฒนธรรมทางการเมือง(Political Culture) ซึ่ง Verba (1965) ได้ให้
ความหมายไว้ว่า คือ แบบแผนของความเชื่อความรู้สึกนึกคิดที่สมาชิกในสังคมการเมือง
หนึ่งๆ มีต่อการเมืองและสิ่งที่เกิดขึ้นในโลกทางการเมืองนั่นเอง Dawson and Prewitt (1969)
ได้นำเสนอกรอบความคิดเกี่ยวกับตัวตนหรือตัวการที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาท

การเมือง (Agents of Political Socialization) ให้กับปัจเจกบุคคลซึ่งอาศัยอยู่ในสังคมการเมือง โดยแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ ประการที่หนึ่ง ครอบครัวและกลุ่มปฐมภูมิ (The Family and Primary Groups) ประการที่สองกลุ่มเพื่อนและสังคม (Peer Groups and Society) ประการที่สาม สถาบัน การศึกษา โรงเรียนและการเรียนรู้ในทางการเมือง (Education, the Schools and Political Learning) และประการที่สี่ กลุ่มทางสังคม กลุ่มทุติยภูมิ การมีประสบการณ์ในทางการเมือง โดยตรงด้วยตนเองและสื่อสารมวลชน (Social Groupings, Secondary Groups, Political Experiences and Mass Media) โดยที่การกล่อมเกลาทางการเมืองมีลักษณะและกระบวนการที่สำคัญใน 3 ประการ คือ **ประการที่หนึ่ง** การกล่อมเกลาทางการเมืองเป็นกระบวนการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตของบุคคล (Lifelong and Development) **ประการที่สอง** การกล่อมเกลาทางการเมืองเป็นกระบวนการของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็กและเยาวชน (Childhood and Youth) และ **ประการที่สาม** การกล่อมเกลาทางการเมืองเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางการเมืองของวัยผู้ใหญ่ (Adult Political Learning) ด้วยเช่นกัน

นอกจากนั้น วิธีการของการกล่อมเกลาทางการเมืองจะเกิดขึ้นกับปัจเจกบุคคลได้ใน 2 กรณีคือ **การกล่อมเกลาทางการเมืองทางตรง** (Direct Forms of Political Socialization) และการกล่อมเกลาทางการเมืองทางอ้อม (Indirect Forms of Political Socialization) ซึ่ง กนกนา ชันปราบ (2527) ได้ขยายความไว้เพิ่มเติมว่า การกล่อมเกลาทางการเมืองทางตรง คือ บุคคลได้สัมผัสโดยตรงกับข่าวสาร ค่านิยม และความเชื่อเกี่ยวกับการเมืองโดยตรง อาทิ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิชาหน้าที่พลเมือง เป็นต้น ในขณะที่การกล่อมเกลาทางการเมืองทางอ้อม มักเกิดขึ้นกับบุคคลเมื่ออยู่ในวัยเยาว์ซึ่งจะได้รับการอบรมสั่งสอนและเรียนรู้เกี่ยวกับการเมืองจากบิดามารดา ครู อาจารย์ และเพื่อนสนิทเป็นส่วนใหญ่ โดยที่บุคคลต่างๆ เหล่านี้จะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาทัศนคติทางการเมืองให้กับเด็กและเยาวชนซึ่งจะคงอยู่ตลอดไปเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น และนอกจากนั้น ยังมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทัศนคติที่สอดคล้องกับค่านิยมของสังคมการเมืองในขณะนั้นทั้งต่อผู้นำประเทศและสมาชิกคนอื่นๆ ด้วย ดังนั้นการกล่อมเกลาทางการเมืองก็คือเครื่องมือของการถ่ายทอดแบบแผนของความคิดและความเชื่อในทางการเมืองนั่นเอง

ประชาธิปไตยที่ผู้คนวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นประชาธิปไตยที่อุดมด้วยปัญญาหรือประชาธิปไตยแบบยั่งยืนปราศจากความเลื่อมล้ำ มีความเสมอภาคทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เป็นการค้นหาแนวทางการพัฒนาวิถีประชาธิปไตยที่เป็นจริงในประเทศไทย (ซึ่งอาจไม่ใช่ประชาธิปไตยในอุดมคติ) เป็นประชาธิปไตยสอดคล้องกับพฤติกรรม การตัดสินใจของมนุษย์ (ส่วนใหญ่เป็นปฏิกิริยา) ที่แท้จริงซึ่งอยู่บนพื้นฐานของอรรถประโยชน์ ผู้วิจัยจึงนำหลักทฤษฎีว่าด้วยเศรษฐศาสตร์การเมือง (Political Economy) ผสมผสานกับ แนวคิดทางเลือกสาธารณะ (Public Choice) และการตัดสินใจมีส่วนร่วมทางการเมือง การเมืองแบบประชาธิปไตย มาบูรณาการและได้ใช้คำเรียกว่า “อรรถประโยชน์ทางการเมือง และการตัดสินใจทางการเมือง” ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาวิถีประชาธิปไตยในเชิงนโยบาย (โดยภาครัฐ) ด้วยกระบวนการกล่อมเกลางานสังคมด้วย นโยบายขับเคลื่อนประชาธิปไตยที่อุดมด้วยปัญญา (ไม่ใช่ประชาธิปไตยบ้าคลั่งแบบ อัตตาธิปไตยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน) มุ่งเน้นให้พลเมืองพัฒนาตนเอง (โดยภาคประชาชน) ซึ่งสอดคล้องไปทิศทางเดียวกันระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชนและภาคประชาสังคม อันจะส่งผลต่อความเข้มแข็ง เป็นปึกแผ่นทั้งทางกายภาพหรือรูปธรรม สมาชิกของสังคมมี ค่านิยมมีความรู้สึกที่ผูกพัน และรักใคร่สามัคคี เอื้อเฟื้อ เพื่อแผ้วหาความช่วยเหลือและ แบ่งปันระหว่างกันมีอำนาจในการจัดการเลือกสรรการตัดสินใจและมีการมีส่วนร่วม ทางการเมืองสูง (Adunkasem and Ngamwittayaphong, 1997)

ทฤษฎี

ทฤษฎี โครงสร้าง – หน้าที่ (Structural – Functional Theory)

ทฤษฎี โครงสร้าง – หน้าที่ เป็นทฤษฎีหลักทางสังคมวิทยาและเป็นทฤษฎีที่ทรง อิทธิพลทฤษฎีหนึ่งของสังคมวิทยา หมายถึง เราสามารถใช้ทฤษฎีโครงสร้าง - หน้าที่อธิบาย หรือพยากรณ์ทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมได้อย่างชัดเจนและละเอียดในทุก ระดับ ของสังคมโลกเป็นอย่างดีแบ่งออกเป็น 2 ทฤษฎีย่อย คือ

ทฤษฎีโครงสร้าง - หน้าที่แบบคลาสสิก

นักสังคมวิทยาแบบคลาสสิก 3 ท่าน คือ ออگุสต์ คองต์, เฮร์เบิร์ต สเปนเซอร์ และอีมีล เดอร์คไสม์ มีอิทธิพลต่อทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่อย่างมาก

คองต์ มีความคิดแบบบรรทัดฐานเกี่ยวกับสังคมที่ดี (Good Society) สังคมที่ดี ต้องมีดุลยภาพ (Equilibrium) เปรียบเทียบสังคมกับอวัยวะทางร่างกายคล้ายๆ กัน โดยเฉพาะการทำหน้าที่ เขาจึงเรียกว่า “ทฤษฎีอินทรีย์ทางสังคม” (Social Organism) เช่น เขาเปรียบเทียบเซลล์เหมือนกับครอบครัวและเนื้อเยื่อกับการแบ่งชนชั้นทางสังคมอวัยวะกับเมืองและชุมชน เป็นต้น

สเปนเซอร์ก็นำหลักอินทรีย์มาใช้เหมือนกันแต่เขามองที่สังคมทั้งหมด โดยเน้นที่ตัวผู้กระทำเป็นหลัก เขาแบ่งอินทรีย์ไว้เป็น 2 ระดับ คือ สังคม (Social Organism) และปัจเจก (Individual Organism) ขณะที่ทั้ง 2 อย่างเจริญขึ้น สิ่งที่ไม่เป็นอินทรีย์ไม่เจริญ และยังมิจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ยังมีความสลับซับซ้อนและแตกต่างยิ่งขึ้นยิ่งแตกต่างยิ่งทำให้หน้าที่แตกต่างไปด้วยและต้องพึ่งพาอาศัยกันและกันดังนั้นตัวไหนเปลี่ยนอีกตัวก็เปลี่ยน

เดอร์คไสม์ความสนใจของเขาอยู่ที่ Social Organism และการปฏิสัมพันธ์กันทุกอย่างขึ้นอยู่กับความต้องการทางสังคม (Social Need) อันประกอบไปด้วยสาเหตุทางสังคม (Social Cause) หน้าที่ทางสังคม (Social Function) สาเหตุเกี่ยวกับว่าเหตุใดจึงมีโครงสร้างอย่างนี้และมีรูปแบบอย่างนี้หน้าที่เกี่ยวกับความต้องการต่อระบบที่ขยายออกไปได้รับการตอบสนองโดยโครงสร้างที่ให้ไว้หรือไม่

ทฤษฎีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดชนชั้นทางสังคม

ตามความคิดของ Kingley David & Wilbert Moore คิงเคย์ เดวิด และวิลเบิร์ต มัวร์ ทั้งสองคิดว่าการจัดชนชั้นทางสังคม (Social Stratification) เป็นสากลและจำเป็นทุกสังคมต้องมีชนชั้นมาจากเจตจำนงในการทำหน้าที่

ในด้านโครงสร้าง มองว่าการจัดชนชั้นได้จัดบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งต่างๆ ที่ได้รับความนับถือตาม (ค่านิยม) โดยมีเหตุจูงใจ 2 ประการ

1. ปลุกฝังให้บุคคลอยากเข้าสู่ตำแหน่งที่กำหนด

2. ทำตามบทบาทในตำแหน่งที่สังคมคาดหวังไว้

ดังนั้น การจัดบุคคลที่เหมาะสมกับตำแหน่งที่เหมาะสมจึงเป็นระบบทางสังคมใน
ทฤษฎีโครงสร้าง - หน้าที่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สิ่งจำเป็นพื้นฐานต่อหน้าที่หลักของสังคม (The Functional Prerequisite of Society)
ในการนิยามหน้าที่พื้นฐาน (Prerequisite) ก่อนเกิดหน้าที่ของระบบปฏิบัติการ (Action
System) มี 4 อย่างคือ

1. การปรับตัว (Adaptation)

2. การบรรลุเป้าหมาย (Goal Attainment)

3. บูรณาการ (Integration)

4. การธำรงไว้ซึ่งแบบแผน (Pattern Maintenance)

สังคมเกิดจากการต้องการอยู่ร่วมกันแบบสมานฉันท์ของสมาชิกในสังคมสิ่งที่ทำให้
ให้เกิดการสมานฉันท์ที่สมบูรณ์แบบ คือ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Potential
Communication) หมายถึงระบบสัญลักษณ์ร่วม (Shared Symbolic Systems) โดยผ่าน
การเรียนรู้ระเบียบทางสังคม (Socialization)

ทฤษฎีระบบ (System Theory)

ทฤษฎีระบบ (“ทฤษฎีระบบ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : [http://oknation.nationtv.tv/blog/NarutOKungNU/2010/09/24/entry-1,\)](http://oknation.nationtv.tv/blog/NarutOKungNU/2010/09/24/entry-1,)

สามารถแยกออกได้เป็น 2 แนวใหญ่
ด้วยกัน คือ

แนวแรก มองในฐานะสิ่งมีชีวิตคล้ายกับทางชีววิทยา (System as Organic Entity)
ตัวแทนที่เด่นของแนวคิดนี้ในวิชารัฐศาสตร์ ได้แก่ เดวิด อีสตัน (David Easton)

แนวที่สอง มองระบบในแง่ของโครงสร้าง – หน้าที่ตัวแทนของแนวความคิดนี้
ได้แก่ เกเบรียล อัลมอนต์ และคณะ

1. ทฤษฎีระบบในฐานะสิ่งมีชีวิต

ทัลคอต พาร์สัน (Talcott Parsons) เป็นผู้ที่น่าแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีระบบมาใช้ในวิชาสังคมศาสตร์ สังคมวิทยา ต่อมานักสังคมศาสตร์รวมทั้งนักรัฐศาสตร์รับเอาแนวความคิดนี้มาใช้กล่าวโดยสรุป หัวใจของนักทฤษฎีระบบอยู่ที่การมองสังคมว่าเป็นระบบ (Social System) ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับระหว่างระบบใหญ่กับระบบย่อยคล้ายสิ่งมีชีวิต เช่น ร่างกายมนุษย์ซึ่งประกอบด้วยอวัยวะต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน

ในฐานะที่เป็นระบบสังคมจึงมีความจำเป็นที่จะต้องบางอย่าง (Need) ได้รับความตอบสนองเพื่อความอยู่รอดของระบบ คือ อยู่ในภาวะดุลยภาพ ดังนั้นระบบของสังคมจึงมีฐานะคล้ายกับสิ่งมีชีวิต คือ สามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้ถ้าหากความต้องการต่างๆ ได้รับความตอบสนอง แต่ถ้าหากความต้องการของสังคมไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควรก็จะทำให้สังคมเกิดภาวะไร้ดุลยภาพ คือ เสี่ยงศูนย์ระบบก็เสื่อมสลายไปในที่สุด

เดวิด อีสตัน เป็นตัวแทนของกลุ่มที่มองระบบในฐานะสิ่งมีชีวิตและเป็นคนแรกก็นำเอาทฤษฎีระบบมาใช้ในการศึกษาวิชารัฐศาสตร์ ความหวังของอีสตันอยู่ที่การสร้างทฤษฎีทางการเมืองที่เป็นมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับของนักรัฐศาสตร์ทั่วไป

สภาพแวดล้อม (Environment) หมายถึง สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อระบบการเมือง สิ่งที่ได้เข้าไปในระบบการเมือง (Inputs) แยกเป็นข้อเรียกร้องที่มีต่อระบบ (Demand) และการยอมรับหรือการสนับสนุนที่สมาชิกมีต่อระบบ (Support)

ระบบการเมือง (Political System) หมายถึง ระบบความสัมพันธ์และพฤติกรรมทางการเมือง รวมตลอดถึงสถาบันและโครงสร้างทางการเมืองที่ทำหน้าที่ในการจัดสรรสิ่งที่มีค่าในสังคม ผลลัพธ์ที่ออกมาจากการทำงานของระบบการเมือง (Output) เช่น นโยบาย การตัดสินใจการดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาล

ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) หมายถึง ผลสะท้อนอันเนื่องมาจากการทำงานของระบบการเมืองอันจะนำไปสู่การสนับสนุนหรือการตั้งข้อเรียกร้องใหม่ต่อระบบการเมือง ถ้าระบบการเมืองสามารถตอบสนองต่อข้อเรียกร้องต่างๆ ได้ก็จะได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกระบบก็อยู่รอดหากเป็นไปได้ในทางตรงกันข้ามระบบก็เสื่อมสลายไป

2. ทฤษฎีระบบในแง่ของโครงสร้าง – หน้าที่

ในทางรัฐศาสตร์ ตัวแทนของแนวความคิดที่มองระบบในแง่ของโครงสร้าง-หน้าที่ ได้แก่ เกเบรียล อัลมอนต์ ทฤษฎีโครงสร้าง – หน้าที่ของเขาไม่แตกต่างอะไรไปจากทฤษฎีระบบของอิสตัน กล่าวคือ ยังมองการทำงานของระบบการเมืองในแง่ของ “สิ่งที่เข้าไปในระบบกับสิ่งที่ออกมา” (Inputs - Outputs) แต่อัลมอนต์ให้ความสำคัญกับหน้าที่และภารกิจของระบบการเมืองมากกว่าอิสตัน โดยเขาเห็นว่าหน้าที่เป็นตัวกำหนดโครงสร้างในระบบการเมืองหนึ่ง (จุดนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างอัลมอนต์กับเฟรเดริกส์) การให้ความสำคัญในหน้าที่มากกว่าโครงสร้างทำให้อัลมอนต์เรียกวิธีการศึกษาของเขาว่า “The Functional Approach to Comparative Political” อัลมอนต์มีความคิดเห็นว่าหน้าที่ที่สำคัญของการเมืองหนึ่งๆ ประกอบด้วยกลุ่มใหญ่ๆ และเวลาศึกษาเปรียบเทียบระบบการเมืองนั้นก็จะเปรียบเทียบหน้าที่หลัก 3 กลุ่มนี้ว่าของใครทำงานได้ตรงตามหน้าที่มากกว่ากัน

2.1 หน้าที่ทางการเมืองหรือส่วนที่นำเข้าไป

หน้าที่ทางการเมืองหรือส่วนที่นำเข้าไป (Political or Input Functional) ประกอบไปด้วย

2.1.1 การให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน เพื่อให้เกิดความตื่นตัว และต้องการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Socialization and Recruitment)

2.1.2 การให้ประชาชนสามารถแสดงออกทางการเมืองเพื่อป้องกันประโยชน์ของประชาชน (Interest Articulation)

2.1.3 การรวมตัวของประชาชนที่มีผลประโยชน์ร่วมกันในรูปของกลุ่มผลประโยชน์และพรรคการเมือง (Interest Aggregation)

2.1.4 การคมนาคมติดต่อสื่อสาร เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองของประชาชน (Political Communication)

2.2 หน้าทีของรัฐบาลหรือส่วนที่ออกมา

หน้าที่ของรัฐบาลหรือส่วนที่ออกมา (Government or Output Functional) ประกอบไปด้วยการกำหนดกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ (Rule-Making) การบังคับใช้กฎเกณฑ์เหล่านั้น (Rule-Application) และการพิจารณาตัดสินให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์นั้นๆ (Rule - Adjudication)

2.3 หน้าทีเกี่ยวกับความสามารถของระบบการเมือง

หน้าที่เกี่ยวกับความสามารถของระบบการเมือง (Capability Functional) ประกอบด้วย

2.3.1 การปกป้องรักษาและการปรับตัวของระบบการเมือง (Maintenance and Adaptation)

2.3.2 กระบวนการเปลี่ยนแปลงสิ่งทีนำเข้าให้เป็นผลออกมา (Conversion)

2.3.3 ความสามารถอื่นๆ เช่น ความสามารถในการกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ความสามารถในการสกัดเอาทรัพยากรมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพความสามารถในการแจกจ่ายและตอบสนองต่อข้อเรียกร้องของประชาชนรวมถึงความสามารถในเชิงสัญลักษณ์เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน

ทฤษฎีพัฒนาการเมืองและการผุกร่อนทางการเมือง (Political Development and Political Decay)

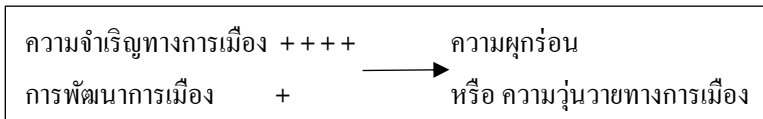
ทฤษฎีการพัฒนาการเมืองและการผุกร่อนทางการเมือง (Political Development and Political Decay) (ลิจิต ธีราเวคิน) Samuel Huntington ศาสตราจารย์แฮมมิลตันดิงตัน นักรัฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดเป็นที่รู้จักกันดีในนามของหนังสือเรื่อง “Political Order in Changing Societies” ทีเขียนขึ้นในปี ค.ศ.1968 ด้วยการนำเสนอทฤษฎี “Clash Of Civilizations” ทีแม้จะเป็นทฤษฎีทีเสนอมากว่าสี่ทศวรรษแล้ว แต่ก็ยังสามารถนำมาปรับใช้กับสภาพการเมืองภายในประเทศทั้งของไทยและประเทศอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

Samuel Huntington กล่าวว่า “Social Mobilization” หรือการขับเคลื่อนทางสังคมนั้น เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เช่น เปลี่ยนจากเกษตรไปสู่กึ่งเกษตรกึ่ง

อุตสาหกรรมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การพัฒนาการศึกษา สื่อมวลชน การเกิดชุมชนเมืองมากขึ้นจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญนั้นคือความตื่นตัวทางการเมืองและการเรียกร้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนสภาพการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในส่วนนี้เรียกว่าความจำริญทางการเมือง (Political Modernization)

เมื่อความจำริญทางการเมืองเกิดขึ้นเนื่องจากการขับตัวของสังคมจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องสร้างสถาบันทางการเมืองและกระบวนการที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงหรือตอบสนองต่อความเป็นพลวัตในมิติทางการเมืองดังกล่าว การสร้างสถาบันดังกล่าวนี้ได้แก่การมีรัฐธรรมนูญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีกระบวนการเลือกตั้งโดยมีกฎหมายเลือกตั้งและการจัดตั้งพรรคการเมืองได้โดยสะดวกการแสดงประชาพิจารณาการแสดงความคิดเห็นการคัดและการค้าน การต่อสู้เพื่อความถูกต้องการกระจายอำนาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการจัดตั้งสถาบันทางการเมืองเพื่อรองรับความต้องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอันเกิดจากความตื่นตัวทางการเมืองซึ่งเป็นผลโดยตรงจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในทางเศรษฐกิจและค่านิยมเป็นความจำเป็นที่มิอาจจะหลีกเลี่ยงได้กระบวนการทั้งหมดนี้เรียกว่า การพัฒนาทางการเมือง (Political Development) เมื่อใดก็ตามที่ความจำริญทางการเมืองเกิดขึ้นในอัตราที่รวดเร็วในขณะที่การพัฒนาการเมืองไม่สามารถจะพัฒนาในอัตราที่รวดเร็วเท่าเทียมกับความจำริญทางการเมืองได้ก็จะนำไปสู่ความเสียดุลของทั้งสองมิติการเสียดุลดังกล่าวจะนำไปสู่การใช้ความรุนแรงทางการเมือง (Political Violence) กดดันระบบและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจนอาจจะถึงขั้นนองเลือดดังเช่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย คือเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 รวมตลอดทั้งเหตุการณ์ 17-20 พฤษภาคม 2535 และ 19 กันยายน 2549 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้เกิดขึ้นจากข้อเท็จจริงที่ว่าสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมในขอบเขตที่กว้างขวางและลุ่มลึกแต่การพัฒนาการเมืองยังล้าหลังทั้งในแง่ของโครงสร้างและในแง่ของผู้ปฏิบัติการทางการเมืองซึ่งประชาชนยังไม่ได้ให้ความไว้วางใจรวมตลอดทั้งการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งตามไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งสังคมภายในและสังคมโลกทำให้เกิดการเสียดุลอย่างหนัก และนี่คือทฤษฎีที่ยังสามารถจะนำมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการอธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองได้

ฮันติงตัน กล่าวว่า ถ้าเกิดการเสียดุลระหว่างความจำเริญทางการเมือง (Political Modernization) และการพัฒนาการเมือง (Political Development) จะนำไปสู่ความวุ่นวายทางการเมือง (Political Decay)

จากภาพอธิบายได้ว่า ถ้าอัตราความจำเริญทางการเมืองมีสูง กล่าวคือ ความตื่นตัวทางการเมือง ซึ่งออกมาในแง่ของการแสดงออกและการเรียกร้องทางการเมืองแต่ละระดับการพัฒนาซึ่งได้แก่ การจัดตั้งสถาบันทางการเมืองขึ้นมาจัดระเบียบการมีส่วนร่วมหรือความจำเริญทางการเมืองดังกล่าวมีแต่จะนำไปสู่ความผุ่ร่อนทางการเมืองซึ่งได้แก่ความวุ่นวายและล้มของระบบ ทั้งนี้เพราะความจำเริญทางการเมืองมีผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง

พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่สำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่เกิดจากการรวมกลุ่มของผู้ที่มีอุดมการณ์ร่วมกันโดยพรรคการเมืองมีบทบาทสำคัญในการรวบรวมข้อเรียกร้องของประชาชนมากำหนดเป็นนโยบายของพรรคการเมืองหากพรรคการเมืองนั้นได้เข้ามามีอำนาจทางการเมืองนโยบายของพรรคการเมืองดังกล่าวจะถูกนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารประเทศ

1. ความสำคัญของพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ความสำคัญของพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตย: ทศนะทางวิชาการ (ประดิษฐ์ ยมนานท์ : 14-34) การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากที่สุดแต่ในสภาพความเป็นจริงแล้วประชาชนทุกคนไม่สามารถเข้าไปบริหารประเทศได้ทั้งหมดประชาชนจึงต้องทำการเลือกผู้แทนของตนเองเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในรัฐสภาโดยผู้มีสิทธิ

เลือกตั้งจะเลือกบุคคลที่มีแนวความคิดมีนโยบายบริหารประเทศตรงกับเจตจำนงของตนและผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเมื่อพรรคการเมืองใดได้เสียงข้างมากพรรคการเมืองนั้นก็จะมีโอกาสในการจัดตั้งรัฐบาลเพื่อทำหน้าที่บริหารประเทศต่อไป ดังนั้น พรรคการเมืองจึงมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะหากไม่มีพรรคการเมืองแล้วประชาชนจะเลือกใครเข้าไปสักรคนก็ไม่มั่นใจว่าเลือกไปแล้วจะสามารถนำแนวความคิดหรือนโยบายของบุคคลนั้นๆ ไปปฏิบัติได้แต่ถ้ามีพรรคการเมืองประชาชนก็จะมั่นใจมากขึ้นเพราะเลือกผู้ที่ตนศรัทธาและพรรคการเมืองที่มีนโยบายตรงกับเจตจำนงของตน

กระมล ทองธรรมชาติ อธิบายถึงความสำคัญของพรรคการเมืองไว้ ดังนี้

1. พรรคการเมืองจะสามารถมีอำนาจประโยชน์ในการที่จะจัดตั้งคณะผู้บริหารประเทศให้เป็นไปตามเจตนาของพรรค
2. พรรคการเมืองยังเป็นเครื่องมือที่จะรับทราบความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ว่ามีความต้องการที่จะให้มีการบริหารประเทศไปในทางใด
3. พรรคการเมืองเป็นผู้ประสานให้ผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหารดำเนินการไปโดยสอดคล้องต้องกัน
4. พรรคการเมืองยังช่วยให้สามารถแยกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุนรัฐบาลอีกด้วย
5. พรรคการเมืองเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับลัทธิการปกครองระบอบประชาธิปไตย

วิสุทธิ โพธิ์แท่น กล่าวว่า พรรคการเมืองมีความสำคัญโดยเป็นกลุ่มของคนที่มีแนวความคิดหรืออุดมการณ์ทางการเมืองอย่างเดียวกันรวมกันจัดตั้งเป็นสถาบันที่มีการจัดองค์กรที่แน่นอนชัดเจนมีการกำหนดทางเลือกเกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญในการปกครองและบริหารประเทศในด้านต่างๆ มีการคัดเลือกบุคคลเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยพยายามเข้าไปมีส่วนในอำนาจรัฐสามารถจัดตั้งหรือร่วมจัดตั้งรัฐบาลเพื่อบริหารประเทศ

วิวัฒน์ เี่ยมไพรวัน กล่าวว่า พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่จำเป็นและสำคัญต่อการดำเนินงานของระบบการเมืองทุกระบบ ดังนี้

1. เป็นสถาบันทางการเมือง ที่แสดงลักษณะอุดมการณ์ทางการเมืองที่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมือง
2. เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างรัฐบาลกับประชาชน
3. เป็นการสนับสนุนกระบวนการการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในรูปแบบต่าง
4. มีหน้าที่ในการสรรสร้างผู้นำทางการเมืองที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย โดยคำนึงผลประโยชน์ของประชาชนในบทบาทของพรรคการเมือง

ความสำคัญของพรรคการเมืองในระบบประชาธิปไตย : ผลการสัมภาษณ์จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำพรรคการเมืองและกลุ่มสมาชิกพรรคการเมืองในประเด็นเกี่ยวกับความสำคัญของพรรคการเมืองต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยพบว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์ : กลุ่มผู้นำพรรคการเมือง/กรรมการบริหารพรรคการเมือง	
พรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	พรรคการเมืองที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกพรรคเพื่อไทย เห็นว่า พรรคการเมืองมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยการทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ประชาชนและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้แนวนโยบายที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ซึ่งพรรคการเมืองจะต้องฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนแล้วกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารประเทศ	สมาชิกพรรคพลังคนประชาธิปไตย เห็นว่า พรรคการเมืองมีความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ ของการเมืองในระบบประชาธิปไตย
สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ เห็นว่า พรรคการเมืองมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นอย่างยิ่งหรือน่าจะเป็นสิ่งที่	สมาชิกพรรคประชาสันติ เห็นว่า พรรคการเมืองเป็นศูนย์รวมบุคคล ความคิด ความต้องการ อุดมการณ์ทางการเมืองของบุคคล

ต้องเป็นคู่กันก็ได้ เพราะระบบประชาธิปไตย ต้องมีการเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำเป็นต้องมาจากพรรคการเมือง เช่น การ เลือกตั้งบางสมัยมีการโฆษณาว่าพรรคเลือก คน ประชาชนเลือกตั้งพรรค เป็น	เพื่อร่วมกันกำหนดเป็นนโยบายของพรรค การเมืองเพื่อนำไปรณรงค์ ขอมรับหรือรับรู้ใน การเลือกตั้งเพื่อเป็นรัฐบาลหรือร่วมรัฐบาล หรือเป็นฝ่ายค้านในการบริหารประเทศ และ รณรงค์ให้ความรู้ทางการเมืองให้สมาชิกและ ประชาชนทั่วไปตลอดเวลา
สมาชิกพรรคมาตุภูมิ เห็นว่า พรรคการเมือง เป็นกลไกสำคัญของกระบวนการทางการเมือง โดยเฉพาะการปกครองระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากพรรคการเมืองเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยง ความต้องการหรือปัญหาจากประชาชนผ่าน พรรคการเมืองสู่รัฐบาลหรือรัฐสภา	สมาชิกพรรคเสรีนิยม เห็นว่า พรรคการเมือง เป็นเสาหลักค้ำจุนประชาธิปไตย การที่บุคคล ในประเทศรวมกลุ่มกันเพื่อเสนอนโยบายใน การพัฒนาประเทศทำให้การบริหารประเทศ สนองตอบความต้องการของประชาชนได้ อย่างแท้จริง

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของพรรคการเมือง ดังนี้

1. พรรคการเมืองเป็นศูนย์กลางของความต้องการของประชาชนการนำเสนอข้อมูล
ความต้องการหรือปัญหาของสังคมหรือชุมชนต่างๆ นั้น ขอมต้องผ่านตัวแทนของพรรค
การเมืองและจัดทำเป็นประชามติของสังคมผ่านพรรคการเมืองเพื่อนำไปสู่การลงประชามติ
นโยบายด้วยการเลือกตั้งต่อไป
2. พรรคการเมืองเป็นส่วนสำคัญของระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา
3. พรรคการเมืองเป็นสถาบันและองค์กรที่ทำกิจกรรมทางการเมืองเพื่อขับเคลื่อน
นโยบายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ
4. พรรคการเมืองเป็นองค์กรที่คนกลุ่มหนึ่งที่มีความคิดเดียวกันเพื่อจะเข้ามา
บริหารประเทศ โดยมีนโยบายที่ชัดเจนให้ประชาชนได้เลือกตามความต้องการของ
ประชาชน
5. พรรคการเมืองช่วยสนับสนุนให้การปกครองประเทศไทยไปสู่จุดหมาย
ปลายทางที่จะทำให้ประเทศชาติมีความเจริญมั่นคงได้

สรุป

สังคมการเมืองและทฤษฎีต้องอยู่คู่กันในการขับเคลื่อนตลอดถึงการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้เดินหน้าไปสู่เป้าหมายได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันก็ต้องอาศัยทั้งการภาคประชาสังคม นักการเมือง และนักทฤษฎีที่มีความคิดเห็นในทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติทางการเมืองจะต้องอาศัยสามส่วนหลักๆนี้มาช่วยกันในการขับเคลื่อนให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

รายการอ้างอิง

- กมลลา ชันทปราบ. (2527). *แนวทางที่ใช้ในการศึกษาการเมืองเปรียบเทียบในระบบการเมืองเปรียบเทียบ*. นนทบุรี: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กระมล ทองธรรมชาติ. (2560). *ความสำคัญของพรรคการเมือง*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2562. จาก <http://baanjommyut.com>
- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. “ทฤษฎีโครงสร้าง – หน้าที่”. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2562. จาก <http://hataipatnammon.wixsite.com>, .
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2519). *ประชาธิปไตยสังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์มณเฑียร.
- ประดิษฐ์ ยมนานนท์. (2559). *การปฏิรูปพรรคการเมือง*. ปทุมธานี: โรงพิมพ์อสาการศึกษา ดินแดน .
- ลิขิต ชีรเวทิน. (2549). *แผนแม่บทพัฒนาการเมือง*. บทความเสนอต่อคณะกรรมการ กร่าง
- _____. (2535). *ขอบข่ายและวิธีการศึกษารัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน. (2544). *การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน*. กรุงเทพฯ : VJ Printing.

วิสุทธิ โพธิแท่น. (2526). พรรคการเมืองไทย : ทารกที่ไม่มีใครเลี้ยงโต. วารสาร
นิติศาสตร์.

สิทธิพันธ์ พุทธหนู. (2544). ทฤษฎีพัฒนาการเมือง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุนัย เศรษฐบุญสร้าง. (2555). ทางสู่ความปรองดองของชาติ. กรุงเทพฯ: แสงดาว.

Adunkasem, U. and Ngamwittayaphong, A. (1997). *Educational System and Community:*

Concepts and Proposals for Research. Bangkok: the Research Fund Office.

Almond, G., & Powell, B. (1966). *Comparative Politics: A Development Approach*.

Boston: Little, Brown and Company.

Almond, G., & Powell, B. (1966). *Comparative Politics: A Development Approach*.

Boston: Little, Brown and Company

Dawson, R., & Prewitt, K. (1969). *Political Socialization*. Boston: Little, Brown and

Company.

Dodd, C. (1972). *Political Development*. London: The Mac Millan Press.

Huntington, S. (1968). *Political Order in Changing Societies*. New Haven: Yale University
Press.

Pye, L. (1966). *Aspects of Political Development*. Boston: Little, Brown and Company.

Riggs, F. (1967). “*The Theory of Political Development*” in *Contemporary Political Analysis*.

New York: The Free Press.

